

Llegir i escriure amb esperit mironià

Sobre com plasmar amb paraules allò que els pintors ens mostren.

Imagina que un dia un llibre s'obre girant sobre frontisses silencioses i un indret que mai no havies vist et dona la benvinguda a casa teva. Imagina que aquest dia... és avui.

(Sarah L. Thompson)

Joan Miró definia el seu treball com el d'un jardiner. Deia que cal madurar les idees, deixar passar el temps. Miró s'apassionava i mantenia una lluita constant entre allò que volia pintar i el resultat obtingut. Mai no n'estava satisfet del tot amb el món imaginari de formes i colors que anava creant. Miró era prou llest com per saber que les coses necessiten el seu temps.

A l'escola intentem treballar l'escriptura amb esperit mironià, però en lloc de pigments i colors empem lletres i substituïm les teles per fulls o pantalles. Ambdues activitats, pintar i escriure, tenen moltes similituds i, quan es fan amb dedicació, interès i estimació, els resultats poden ser màgics.

Escriure és un plaer perquè significa posar en ordre els nostres pensaments. De vegades demanem als infants i joves que escriguin sobre allò que els passa, les coses que han vist o han viscut; en altres ocasions som més agosarats i entrem en terrenys més onírics, potenciem que deixin volar la imaginació i procurin escriure les aventures que s'inventen, els seus estats anímics, les seves emocions, el món interior que tots tenim. Les pintures són finestres obertes a la imaginació, són com la portada d'un llibre que permet a l'infant que es troba davant l'obra d'art interpretar allò que l'artista ha volgut congelar.

Hem d'ajudar al nen que capta l'atmosfera d'un quadre a que assimili i reflexioni sobre el que sent. De vegades es queda indiferent però també pot passar que pugui captar la bellesa, la intel·ligència, el ritme o el moviment d'una pintura. És en aquest moments quan hem d'animar-lo a escriure sobre el que ha vist, sobre les textures, formes o temes que l'autor ha volgut transmetre.

Ja sigui durant les visites periòdiques als museus o exposicions, o a l'escola amb làmines o llibres, la mirada d'un infant que llegeix l'obra d'art li ha de permetre reflexionar i ser capaç de plasmar amb paraules les seves emocions. És feina del mestre facilitar aquesta activitat.

La pràctica: La finestra de Dalí

Una mirada doble (la de l'infant i la del artista) a la pintura

Edat:	A partir de 8 anys	
Nombre d'alumnes:	Grup classe (treball individual)	
Objectius:	Aprendre a mirar, parlar i escriure sobre una imatge.	
Recursos	Temps:	50 minuts
	Espai:	Biblioteca o aula
	Materials:	Reproduccions dels quadres: "Noia a la finestra" de Salvador Dalí (1925) "Jeune homme a la fenêtre" de Gustave Caillebotte (1875)

La visió d'un quadre o d'una escultura en suggereix situacions i personatges poc habituals. Una pintura pot ser el punt de partida d'una acció narrativa que ens empeny a deixar volar la nostra imaginació, ens inspira un poema o ens ajuda a escriure un conte.

Quan posem davant dels infants un quadre hem de seguir un procés d'apropiació que comença per deixar un temps per MIRAR, en silenci, individualment, segueix amb un VIATJAR pel quadre, resseguint, observant i comentant els detalls que ens sorprenen, ens commouen o ens recorden quelcom, i acaba amb un PROJECTAR-SE en la figura que hi apareix, fent un esforç per imaginar què li passa pel cap ("si jo fos el personatge...")

Si agafem el quadre "Noia a la finestra" ens trobem amb una mirada doble. D'una banda hi ha la de la noia (Ana María, la germana de l'artista) que està observant el mar i la badia de Cadaqués. De l'altra, la nostra pròpia mirada. El mateix passa amb el quadre de Caillebotte. Aquí és un jove que està mirant el carrer a través d'una finestra d'un pis de París.

umne sigui capaç d'imaginar què pensa, què mira, què sent la i s'atreveixi a escriure el seu monòleg interior. Potser la noia l mar en calma, absorta en els seus pensaments? Potser està rribi alguna barca de pescadors? Tal vegada s'acaba de els primers raig de sol reflectits sobre l'aigua?

pintura i l'escriptura és constant. Moltes obres ens permeten a espurna narrativa, vèncer la por al full en blanc i, en una ariana, impulsar-nos a escriure. Les fotografies d'Ouka Lele o n ideals per a l'aventura, les pintures de Joan Miró ens inviten a escriure ciència-ficció, "el crit" d'Eduard Munch ens inicia en els relats de terror, les escultures d'Oteiza o Rodin faciliten que l'infant pugui copsar la bellesa.

Jaume Centelles

Paraules clau: Lectura, expressió escrita, pintura, Dalí, mirar un quadre.